

O AȘTEPTARE CIVICĂ FIREASCĂ

Viața unei comunități urbane este complexă ea desfășurându-se pe mai multe planuri. Evoluția în timp a societății umane a făcut ca structurile care își asumă responsabilitatea de a administra aceste comunități să ajungă la formele pe care le cunoaștem azi.

Luând ca subiect de discuție comunitatea noastră, cea a municipiului Tg.Mureș, legislația în vigoare din România stabilește că: *”Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, comunale, orășenești și municipale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive”* și precizează că: *”Consiliile locale și primarii funcționează ca autorități ale administrației publice locale și rezolvă treburile publice din comune, orașe și municipii, în condițiile legii”* (Legea 215/2004). Modul de alegere a consiliilor și a primarului diferă sensibil. Dacă membrii consiliului se aleg pe bază de liste propuse de formațiunile politice alegerea primarului se face prin vot uninominal, candidații având susținerea asumată de un partid politic sau candidând ca independenți. Candidatura cu statutul de independent a unui primar de municipiu este în realitate, în majoritatea absolută a cazurilor, o formă mascată de a promova, din considerente de natură tactică electorală, de către un partid a unui candidat propriu. În egală măsură artificiful electoral menționat poate fi folosit și din considerente de precauție politică, partidul în cauză neasumându-și în viitor responsabilitatea prestației acestui candidat pentru situația când aceasta nu răspunde așteptărilor cetățenilor. Această formă de candidatură am avut-o la alegerile de primar, în septembrie 2020, din municipiul nostru. Modalitatea de obținere a mandatului de primar, precum și structura consiliului local, creează premisele pentru condițiile în care acesta își va putea exercita mandatul.

Odată depășit momentul alegerii și prelurea atribuțiilor legale primarul, ca factorul principal executiv, împreună cu consiliul local ca parte deliberativă, are misiunea de a gestiona cât mai eficient problematica complexă a administrării municipiului. Evident cetățenii au prilejul să constate în timp modul în care rezultatele acestor preocupări se regăsesc în viața lor de zi cu zi. Dată fiind diversitatea tematică a responsabilităților unei administrații de municipiu, reședință de județ, crearea unei imagini corecte a gradului în care acesta este ”gestionat” ar presupune o bună, corectă și completă informare publică. După parcurgerea unei perioade de timp de doi ani, adică jumătate din durata unui mandat, această informare mi s-ar părea firesc să facă obiectul unui raport detaliat pregătit și prezentat de primarul municipiului.

Pentru ca acest raport să dea răspunsuri la multele întrebări posibile ar trebui să conțină informații grupate tematic. Structura pe care o sugerez mai jos și care ar putea face obiectul unui "Raport de autoevaluare a activității Primăriei pentru perioada 2020-2022", am preluat-o dintr-un text pe care l-am publicat în ziarul "Cuvântul liber" din 28 februarie 2013 intitulat "Târgu Mureș: un oraș european, multicultural și modern în inima României". Apreciez că această structură tematică își păstrează în totalitate valabilitatea și acum.

Capitolele propuse ar fi următoarele: *O administrație municipală eficientă și solidară cu cetățenii* (analiza bugetului Primăriei, investițiile Primăriei, problematica impozitelor, reorganizări posibile); *Locuințele* (locuințele sociale-situația actuală, necesarul estimat; refacerea unor spații de locuit considerate insalubre); *Urbanismul și arhitectura* (stabilirea principiilor de dezvoltare urbană: spații, zone, regimuri de înălțime, restaurări); *Zona metropolitană Târgu Mureș*; *Dezvoltarea durabilă* (curățenia orașului, spațiile verzi, sursele de poluare majore, apa o resursă necesară și prețioasă pentru comunitate); *Inovarea, Cercetarea, Universitățile* (susținerea întreprinderilor inovante și a centrelor de competitivitate; încurajarea cercetării și sprijinirea nașterii unor structuri de cercetare; sprijinirea dezvoltării universităților din Târgu Mureș); *Locurile de muncă, Economia socială și solidară* (sprijinirea celor care creează locuri de muncă; crearea de condiții și structuri pentru reîncadrarea șomerilor); *Solidaritatea cu cei dezavantajați* (locuri în adăposturi celor fără locuințe, cantine sociale, ajutoare adaptate funcție de nevoile familiale); *Solidaritatea între generații* (ajutorarea menținerii autonomiei celor în vârstă la propriul domiciliu; telemedicina; facilități de transport pentru persoanele în vârstă; sprijin pentru acțiunile de voluntariat); *Lupta contra discriminărilor* (egalitatea între sexe, egalitatea indiferent de naționalitate); *Persoanele cu dizabilități* (primirea persoanelor cu dizabilități în instituții: grădinițe, școli, universități; îmbunătățirea circulației pentru persoanele cu dizabilități); *Târgu Mureș în schimbare* (dezvoltări și îmbunătățiri în fiecare cartier); *Târgu Mureș – oraș numeric*; *Circulația în Târgu Mureș* (fluidizarea traficului, centurile orașului, poluarea atmosferică datorită circulației, parcările rezidențiale și de staționare, circulația pietonală, circulația bicicliștilor, transportul în comun); *Comerțul* (promovarea diversității comerciale, piețele alimentare); *Dezvoltarea economică* (sprijinirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii din Târgu Mureș pentru lucrările necesare orașului); *Sportul* (dezvoltarea bazelor sportive pentru practicantii diferitelor sporturi; organizarea de activități sportive pentru toți locuitorii; sprijinirea asociațiilor sportive; sprijinirea sportului de înaltă performanță; organizarea de evenimente sportive naționale și internaționale); *Cultura* (creșterea vitalității activităților existente; crearea de noi structuri; sprijinirea manifestărilor

populare); *Copii mici și preșcolarii* (creșe, grădinițe, spații de joacă); *Școala* (sprijinirea școlilor; centre de petrecere a timpului liber pentru elevi); *Tineretul* (orientarea profesională; posibilități de calificare; accesul la locuințe; posibilități de petrecere a timpului liber; încurajarea participării la viața cetățenească); *Sănătatea* (sănătatea un drept pentru toți; dezvoltarea educației sanitare a copiilor și tineretului; noi structuri de sprijin a sănătății; prevenirea consumului de alcool și a drogurilor); *Siguranța cetățenilor* (dezvoltarea parteneriatului cu structurile specializate; măsuri pentru prevenirea delicvenței; ajutor pentru victimele delicvenței; supravegherea video a spațiilor publice); *Democrația locală* (dezvoltarea dreptului cetățenilor la interpelare; crearea unor instrumente noi pentru democrația participativă; evidențierea contribuției grupurilor politice de consilieri în viața comunității); *Dezvoltarea relațiilor internaționale* (Târgu Mureș un oraș activ în plan internațional; dezvoltarea de colaborări internaționale cu orașele înfrățite; dialoguri culturale cu alte comunități); *Păstrarea memoriei și a identității orașului* (aniversarea unor evenimente din istoria orașului; aniversarea unor personalități din istoria orașului; evidențierea diversității culturale și etnice a orașului); *Turismul* (Târgu Mureș o destinație turistică națională și internațională; dezvoltarea capacității turistice a orașului); *Mass media locală* (sprijinirea diseminării problemelor orașului prin mass media; încurajarea mass mediei locale pluraliste). Evident pot fi luate în considerare și alte teme care nu se regăsesc în cele enumerate anterior.

O condiție sine qua non a unei relații corecte a administrației unei localități cu cetățenii consider că este respectul profund al acesteia față de ei. Transparența totală a activităților prestate de Primărie este una din formele concrete ale acestui respect. În opinia mea redactarea și prezentarea raportului propus mai sus ar răspunde unei așteptări civice firești.

Prof.univ.dr. VASILE BOLOȘ

(Publicat în ziarul ”Cuvântul liber”, Tg.Mureș,17 ianuarie 2023)